

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Cdo/135/2021                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6118210825                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.05.2023                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Renáta Gavalcová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2023:6118210825.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a JUDr. Vieri Petrikovej, v spore žalobcu KASATKIN Recovery, k. s., Banská Bystrica, Komenského 14, správca konkurznej podstaty spoločnosti Hajtovky, s. r. o. „v konkurze“, Banská Bystrica, Rudohorská 33, IČO: 45 486 174, zastúpeného advokátskou kanceláriou KASATKIN & PARTNERS s. r. o., Bratislava, Záhradnícka 29, IČO: 47 255 021, proti žalovanému Q. T., narodenému R., W., zastúpenému advokátkou JUDr. Luciou Fabriciusovou, Banská Bystrica, J. A. Komenského 18B, o zaplatenie 78.214,22 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 15Csp/11/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. októbra 2020 sp. zn. 43CoCsp/25/2020, takto

### rozhodol:

- I. Dovolanie z a m i e t a .
- II. Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej ako „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. júna 2019 č. k. 15Csp/11/2018-159 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 78.214,22 eur s úrokom z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 67,80 eur od 01.03.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 6.393,18 eur od 25.03.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 11.492,46 eur od 01.05.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,15 % ročne zo sumy 13.119,35 eur od 29.08.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 2.388,77 eur od 01.10.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 2.538,25 eur od 28.10.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 8.834,89 eur od 26.11.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 6.088,99 eur od 01.01.2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 11.699,46 eur od 01.02.2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 8.853,19 eur od 26.02.2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 6.737,88 eur od 26.04.2015 do zaplatenia, titulom neuhradenia dohodnutej ceny na základe objednávok žalovaného. Žalovanému priznal okresný súd voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1 Prvoinštančný súd konštatoval, že na základe skutkových tvrdení strán sporu, ako aj na základe predložených faktúr a dodacích listov mal za preukázané, že medzi úpadcom a obchodnou spoločnosťou a žalovaným došlo k uzatvoreniu zmluvy o dielo ústnou formou, predmetom ktorej bolo dodanie stavebného materiálu a stavebná činnosť na rodinnom dome žalovaného v zmysle § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka. Samotná existencia zmluvného vzťahu nebola medzi stranami sporná. Zároveň mal okresný súd na základe predložených pokladničných dokladov zo strany žalovaného z 22.04.2014 na sumu 67,80 eur, z 03.05.2014 na sumu 6.393,18 eur, z 22.05.2014 na sumu 11.492,46 eur, z 03.08.2014 na sumu 13.119,35 eur, z 05.09.2014 na sumu 2.388,77 eur, z 10.10.2014 na sumu 2.538,25 eur, zo 07.11.2014 na sumu 8.834,89 eur, z 05.12.2014 na sumu 6.088,99 eur, z 12.01.2015 na sumu 11.699,46 eur, z 23.02.2015 na sumu 8.853,19 eur, z 13.05.2015 na sumu 6.737,88 eur preukázané, že došlo k uhradeniu jednotlivých faktúr žalovaným. Pokiaľ ide o skutočnosti tvrdené žalobcom, že pred vyhlásením konkurzu bola povolená reštrukturalizácia úpadcu, kde bol súčasťou návrhu na povolenie reštrukturalizácie zoznam majetku vyhotovený dňa 14. decembra 2015, v ktorom figurovala pohľadávka úpadcu voči žalovanému v celej žalovanej výške a rovnako figurovala aj v aktuálnom zozname majetku vyhotovenom ku dňu 21. septembra 2017, okresný súd uviedol, že ide o zoznamy majetku, ktoré majú evidenčný charakter a slúžia pre účely konkurzu a reštrukturalizácie. Nakoľko žalovaný v konaní predložil príjmové pokladničné doklady, tieto podľa okresného súdu preukazujú, že k uhradeniu žalovanej pohľadávky z jeho strany došlo. Pokiaľ ide aj o nedostatky v účtovníctve úpadcu, tieto skutočnosti nepovažoval okresný súd v danom spore za relevantné. Rovnako ani tvrdenia týkajúce sa porušenia zákona č. 394/2012 Z. z. obmedzení platieb v hotovosti.

1.2. K posúdeniu splatnosti faktúr vystavených žalobcom - úpadcom okresný súd uviedol, že žalovaný vo vyjadrení z 05. októbra 2018 a následne aj na pojednávaní tvrdil, že splatnosť nebola dojednaná, a preto nastala až keď bol žalovaný ako dlžník požiadaný o splnenie dlhu, teda dorúčením faktúr. Vzhľadom na to, že žalovaný neuviedol vo svojich skutkových tvrdeniach, kedy sa faktúry dostali do sféry jeho vplyvu, ani nenavrhol žiadne dôkazy na preukázanie týchto tvrdených skutočností, okresný súd vychádzal z tvrdenia žalobcu, že splatnosť pohľadávky nastala vyhlásením konkurzu v zmysle ustanovenia § 46 ods. 1 prvá veta zákona o konkurze a reštrukturalizácii, teda dňa 22. septembra 2017. Keďže žalovaný uhradil jednotlivé faktúry tak, ako to vyplýva z príjmových pokladničných dokladov, nedostal sa do omeškania a splnil svoj záväzok pred lehotou splatnosti. Na základe uvedeného okresný súd žalobu žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

1.3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 CSP podľa pomeru úspechu. V spore bol úspešný žalovaný, preto mu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu, rozsudkom z 15. októbra 2020 sp. zn. 43CoCsp/25/2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Žalobca v odvolaní namietal nesprávne zistenie skutkového stavu okresným súdom s poukazom na tvrdenie, že pokladničné doklady predložené žalovaným v konaní pred okresným súdom boli vyhotovené až po vyhlásení konkurzu. Uviedol, že boli „vyfabrikované“. Odvolací súd uviedol, že žalovaný v súvislosti s týmto tvrdením žalobcu správne poukázal na skutočnosť, že toto tvrdenie nebolo prezentované pred súdom prvej inštancie a táto procesná obrana nebola uplatnená včas pred ukončením dokazovania v zmysle zákonnej koncentrácie konania. Odvolací súd ďalej uviedol, že obranu spočívajúcu v predložení pokladničných blokov aplikoval žalovaný pri svojom prvom úkone, ktorým bol odpor voči platobnému rozkazu. Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu žalovaného namietol rozpor vo vyjadrení S. E. (konateľ úpadcu), ale neuviedol, že by pokladničné bloky boli sfaľované, alebo vyhotovené dodatočne a antidatované a neuviedol to ani na pojednávaní konanom dňa 10. júna 2019. Zároveň odvolací súd konštatoval, že ak aj z poukázania na rozpor medzi čestným vyhlásením konateľa úpadcu, z ktorého vyplýva, že prijal sumy uvedené v pokladničných blokoch a skutočnosťou, že v účtovnej evidencii úpadcu sa pohľadávka voči žalovanému nachádzala evidovaná ako nezaplatená by sa vyvodilo, že

žalobca poprel platnosť pokladničných blokov, ide o skutkové tvrdenie, ktoré by žalobca musel aj preukázať. Odvolací súd dospel k záveru, že voči nároku uplatnenému žalobou predložil žalovaný procesnú obranu v podobe dôkazu (príjmové pokladničné bloky) svedčiaceho o tom, že uplatnenú pohľadávku už zaplatil úpadcovi ešte pred vyhlásením konkurzu, čím uniesol dôkazné bremeno tvrdenia, že jeho záväzok zanikol splnením.

2.2. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že okresný súd nevykonal všetky dôkazy s poukazom na to, že medzi stranami bol jasný rozpor v základných tvrdeniach, odvolací súd zdôraznil, že Civilný sporový poriadok ponecháva procesnú iniciatívu na sporových stranách. Ak medzi tvrdením žalobcu a žalovaného dôjde k rozporu, tzn. že uvedené tvrdenie nie je považované za nesporné, dôkazné bremeno na preukázanie tohto tvrdenia znáša tá sporová strana, ktorá ho uviedla. Pokiaľ teda dôkaz výsluchom konateľa úpadcu mal smerovať k preukázaniu tvrdení žalobcu, bol žalobca oprávnený vykonať takéto dôkazy navrhnúť. Keďže ho nenavrhol, okresný súd ani nemohol takýto dôkaz vykonať, pretože by tým poprel „rovnosť zbraní“. Preto námietka žalobcu, že súd mal vykonať dokazovanie výsluchom S. E. za účelom preukázania vecí uvedených v odvolaní mala byť vznesená v konaní pred okresným súdom skôr, než okresný súd ukončil dokazovanie vo veci samej. Keďže nejde o novotu, ktorá nemohla byť navrhnutá v zmysle § 366 CSP, k takémuto návrhu ani odvolací súd prihliadať nemôže.

2.3. Žalobca v odvolaní, rovnako ako v konaní pred súdom prvej inštancie, sa dovoľával toho, že ak by sumy od žalovaného boli prijaté v zmysle pokladničných dokladov predložených žalovaným, bolo by takéto prijatie v rozpore so zák. č. 394/2012 Z. z. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že prípadné porušenie postupu štatutárneho zástupcu úpadcu a teda konanie v rozpore so zák. č. 394/2012 Z. z. by mohlo založiť uplatnenie zodpovednosti voči štatutárnemu zástupcovi, avšak nemá vplyv na posúdenie skutočnosti, či došlo k zániku záväzku dlžníka jeho splnením. Rovnako námietka žalobcu, že konateľ úpadcu S. E. uprednostnil záujmy tretej osoby, teda žalovaného pred záujmami spoločnosti úpadcu tiež nemá vplyv na posúdenie splnenia záväzku žalovaného, pretože prípadné porušenie povinnosti konateľa na strane veriteľa sa netýka prípadného úkonu dlžníka, ktorým tento zaplatil veriteľovi finančnú sumu. Taktiež námietka, že konateľ úpadcu nebol oprávnený takéto čestné vyhlásenie vystaviť, nakoľko oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa majetku úpadcu vyhlásením konkurzu prechádza na správcu je v tomto prípade nedôvodná, pretože čestným vyhlásením zo 17. augusta 2018 S. E. nekonal ako štatutárny zástupca úpadcu, konal ako fyzická osoba, ktorá potvrdila, že kým bol v pozícii štatutárneho zástupcu úpadcu, prijal od žalovaného finančné plnenie, takže uvedené čestné vyhlásenie má byť dôkazom na podporu tvrdenia žalovaného, že finančné prostriedky skutočne odovzdané boli.

2.4. K tvrdeniam žalobcu, že pohľadávky uplatnené voči žalovanému sa stali splatnými až vyhlásením konkurzu, a teda 22. septembra 2017, sa odvolací súd nestotožnil so záverom okresného súdu a uviedol, že pokiaľ okresný súd považoval predložené pokladničné doklady za platné, pričom tieto pokladničné doklady boli predložené ku konkrétnym jednotlivým faktúram, je zrejmé, že nimi v čase platenia musel žalovaný disponovať, to znamená že mu museli byť doručené pred zaplatením. V zmysle § 563 OZ, keďže čas plnenia nebol dohodnutý, dlžník bol povinný plniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal a tým, že dlžník predložil nielen fotokópie faktúr, ale aj pokladničných dokladov, z ktorých vyplýva, že k jednotlivým dňom platil práve na faktúry označené v pokladničných dokladoch je zrejmé, že týmito faktúrami musel disponovať už v čase platenia a v čase vystavenia pokladničných dokladov. Splatnosť faktúr preto nastala najneskôr ku dňu vyplnenia príjmového pokladničného dokladu, pretože najneskôr k tomuto dňu faktúrou žalovaný disponoval, čo vyplýva z obsahu príjmového pokladničného dokladu.

2.5. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému voči žalobcovi, ktorý nebol v odvolacom konaní úspešný. Výslovil, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f)

CSP.

3.1. Podľa názoru dovolateľa, súdu boli zo strany žalovaného predložené dodatočne vytvorené doklady, na ktorých podklade aj súd prvej inštancie rozhodol, a odvolací súd rozhodnutie potvrdil, a to aj napriek skutočnosti, že tieto doklady žalobca celý čas rozporoval. Tento zásadný rozpor v skutkových tvrdeniach sa nedal odstrániť inak, ako výsluchom p. E. ako osoby, ktorá dodatočne tieto doklady vytvorila a konfrontáciou účtovníctva úpadcu. Účtovné dokumenty predložené žalovaným do konania boli antidatované, takéto dokumenty sa v účtovníctve nenachádzajú a ani sa nachádzať nemohli. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca v konaní namietal tieto dokumenty predložené zo strany žalovaného, ako obranu jeho pozície, a teda bol medzi stranami jasný rozpor v základných tvrdeniach, mal súd vykonať ďalšie dôkazy, keďže spornosť nebolo možné inak odstrániť. Ak súd nevykonával ďalšie dôkazy, dôležité pre odstránenie rozporov, týmto rozsudok trpí vadami spornosti. Ak mal súd teda za to, že je potrebné tento rozpor dokazovať ďalej a tento rozpor tu vidí, tak mal vyzvať strany na ďalšie dokazovanie, resp. tento rozpor odstrániť sám, a to procesným postupom vykonania ďalších dôkazov. Žalobca má za to, že malo byť vykonané dokazovanie výsluchom konateľa úpadcu, p. S. E., ktorý mal byť konfrontovaný s týmito zjavne rozpornými skutočnosťami. Zároveň má žalobca za to, že mala byť skúmaná autenticita predložených dôkazov zo strany žalobcu, keďže sa nenachádzali v účtovníctve žalobcu, teda preveriť účtovníctvo žalobcu z pohľadu toho, či sa tieto dokumenty mohli v účtovníctve nachádzať alebo nie. Z uvedených dôvodov žalobca namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Konanie ako celok preto vykazuje zjavné znaky nespravodlivého sporu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoCsp/25/2020-210 z 15. októbra 2020 a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15Csp/11/2018-159 z 10. júna 2019 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odvolací súd v bodoch 33. a 34. napadnutého rozsudku vysvetlil a odôvodnil, že súd pri rozhodovaní vychádzal výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu a vyhľadávaním dôkazov podľa predstáv žalobcu by došlo k narušeniu princípu rovnosti zbraní v neprospech žalovaného. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol a žalobcu zaviazal náhradou trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k dovolaniu uviedol, že súd prvej inštancie žalobu zamietol práve na základe sporných dôkazov, ktoré predložil p. E. ako konateľ úpadcu a pritom bolo nepochybné, že tieto dôkazy sú sporné, a nekorešpondujú s tým, čo p. E. tvrdil v čase vypracovania návrhu na povolenie reštrukturalizácie, ako aj po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu. Dovolateľ má za to, že súd by na dôkazy dodatočne predložené konateľom úpadcu nemal prihliadať, nakoľko sú nedostatočne relevantné, alebo by mal vykonať výsluch tejto osoby. V tom vidí spornosť a vady rozhodnutia, a preto žiadal napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

6. Dovolateľ vo svojom následnom vyjadrení uviedol, že trvá na podanom dovolaní.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie nie je dôvodné.

8. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolací súd nie je súdom tretej

inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021), nie strany sporu.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

10. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

11. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Pod pojmom „procesný postup“ sa v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra

prejednávania veci (to, ako súd viedol spor). Len ak je (takto interpretovaný) procesný postup nesprávny, môže byť strane sporu znemožnená realizácia jej procesných oprávnení (porovnaj R 129/1999 a sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Pojem „procesný postup“ teda nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ teda nemožno rozumieť samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (porovnaj sp. zn. 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 8Cdo/56/2017, 8Cdo/187/2017).

17. Dovolateľ namieta nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nedostatky v dokazovaní. Poukazoval na to, že v konaní malo byť vykonané dokazovanie výsluchom konateľa úpadcu, p. S. E., ktorý mal byť konfrontovaný s rozpornými skutočnosťami a taktiež mala byť skúmaná autenticita predložených dôkazov zo strany žalobcu, keďže sa nenachádzali v účtovníctve žalobcu. Z uvedených dôvodov žalobca namieta, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/212/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

18.1. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré žalobca naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

18.2. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 01. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

18.3. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

19. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že žalovaný obranu spočívajúcu v predložení pokladničných blokov realizoval už pri svojom prvom úkone, ktorým bol odpor voči platobnému rozkazu. V nasledujúcom vyjadrení zo 04. októbra 2018 žalobca uviedol, že v účtovníctve úpadcu sa žiadne príjmové pokladničné doklady prijaté od žalovaného na žalovanú sumu nenachádzajú. Namieta, že

prijatie tejto sumy je v rozpore so zák. č. 394/2012 Z. z., rovnako namietal splatnosť pohľadávok, keďže tie sa stali splatnými až vyhlásením konkurzu dňa 22. septembra 2017 a z uvedeného dôvodu preto nie sú premieňané. K predloženým príjmovým pokladničným dokladom a čestnému vyhláseniu S. E., konateľa a spoločníka úpadcu uviedol, že pred konkurzom bola povolená reštrukturalizácia úpadcu, kde bol súčasťou návrhu na povolenie reštrukturalizácie aj zoznam majetku vyhotovený dňa 14. decembra 2015, v ktorom figurovala pohľadávka úpadcu voči žalovanému v celej žalovanej výške. Úpadca, za ktorého aj toho času konal S. E. v uvedenom zozname vyhlásil, že je úplný a správny so všetkými následkami, v uvedenom prípade teda ide o rozpor jednotlivých tvrdení. Z vyjadrenia žalobcu k odporu žalovaného tak vyplýva, že žalobca namietol rozpor vo vyjadrení S. E., ale neuviedol, že by pokladničné bloky boli sfalšované alebo vyhotovené dodatočne a antidatované a neuviedol to ani na pojednávaní konanom dňa 10. júna 2019. Rovnako z písomného vyjadrenia zo dňa 04. októbra 2018 a zo zvukového záznamu pojednávania konaného dňa 10. júna 2019 vyplýva, že žalobca vykonanie dokazovania prostredníctvom výsluchu štatutárneho zástupcu úpadcu p. E. nenavrhol.

19.1. Dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca mal súdom prvej inštancie vytvorenú možnosť sa vyjadriť k tvrdeniam žalovaného a k vykonanému dokazovaniu, ako aj predložiť svoje návrhy na vykonanie ďalšieho dokazovania. V danom prípade odvolací súd správne vyhodnotil uplatnené prostriedky procesnej obrany - výsluch p. E. ako novoty v odvolacom konaní z dôvodu, že boli prvýkrát uplatnené až v priebehu odvolacieho konania. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na bod 33. a 34. odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, v ktorom odvolací súd správne vysvetlil, z akých dôvodov nebolo možné realizovať výsluch svedka E.. Odvolací súd zdôraznil, že „Civilný sporový poriadok ponecháva procesnú iniciatívu na sporových stranách. Konajúci súd už nie je povinný hľadať „materiálnu pravdu“, posudzuje iba skutkové tvrdenia predložené sporovými stranami a vyhodnocuje ich na základe dôkazov navrhnutých alebo predložených sporovými stranami. Pokiaľ žalobca nenavrhol vykonanie dôkazu prostredníctvom výsluchu konateľa úpadcu, nemôže sa domáhať toho, že tento dôkaz mal vykonať súd z úradnej povinnosti sám, pretože medzi tvrdením žalobcu a žalovaného došlo k rozporu. Ak medzi tvrdením žalobcu a žalovaného dôjde k rozporu, tzn. že uvedené tvrdenie nie je považované za nesporné, dôkazné bremeno na preukázanie tohto tvrdenia znáša tá sporová strana, ktorá ho uviedla. Pokiaľ teda dôkaz výsluchom konateľa úpadcu mal smerovať k preukázaniu tvrdení žalobcu, bol žalobca oprávnený vykonanie takéhoto dôkazu navrhnúť. Keďže ho nenavrhol, okresný súd ani nemohol takýto dôkaz vykonať. Poprel by tým „rovnosť zbraní“, pokiaľ by vykonával ex offio dôkazy v prospech tvrdení iba jednej zo sporových strán. Zároveň súd nie je povinný hádať, aké dôkazy by bolo možné vykonať na podporu tvrdení niektorej sporovej strany. V sporovom konaní súd nemôže zasahovať do procesnej iniciatívy sporových strán pri aplikácii prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany. Preto námietka žalobcu, že súd mal vykonať dokazovanie výsluchom S. E. za účelom preukázania vecí uvedených v odvolaní mala byť vznesená v konaní pred okresným súdom skôr, než okresný súd ukončil dokazovanie vo veci samej. Keďže nejde o novotu, ktorá nemohla byť navrhnutá v zmysle § 366 CSP, k takémuto návrhu ani odvolací súd prihliadať nemôže.“

19.2. Dovolací súd súhlasí s posúdením neprípustnosti prostriedkov procesnej obrany dovolateľa v odvolacom konaní v súlade s ustanovením § 366 písm. d) CSP, lebo dovolateľ nepreukázal existenciu dôvodov, ktoré by predstavovali prekážku znemožňujúcu uplatniť dôkazy už skôr v rámci priebehu konania. Uvedený procesný postup odvolacieho súdu nemožno považovať za nesprávny, ktorým by došlo k porušeniu procesných práv a povinností dovolateľa, a tým aj k dôvodnosti namietaného porušenia jeho práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (prijaté oznámením FMZV ČSFR pod č. 209/1992 Zb., ďalej len „Dohovor“).

20. Postup súdu prvej inštancie, aprobovaný odvolacím súdom, je plne v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a nevykazuje znaky žiadnej procesnej nesprávnosti. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (čl. 15 Základných princípov CSP). Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). V danej veci z rozhodnutia odvolacieho súdu (ako i súdu prvej inštancie) nevyplývajú žiadne deficit v dokazovaní namietané dovolateľom. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie i

odvolacieho súdu celkom jasne a zrozumiteľne vyplýva, ako a na základe akých dôkazov dospeli k záveru o nepreukázaní dôvodnosti žaloby. Prijaté závery tak v týchto súvislostiach nemožno hodnotiť ako odporujúce výsledkom vykonaného dokazovania, či rozporné so zásadou voľného hodnotenia dôkazov.

21. Skutočnosť, že súdy nevzali pri svojom rozhodovaní do úvahy skutkové okolnosti, ktoré podľa dovolateľa vyplývali z vykonaného dokazovania a nestotožnili sa s jeho tvrdeniami a videním skutkového stavu, nemá za následok upretie, či odňatie procesných práv strane sporu, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

22. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania teda vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Žalobcom tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

23. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcu dovolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobca preto neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

24. Pokiaľ námietka žalobcu po obsahovej stránke smerovala tiež k samotným právnym záverom súdov oboch inštancií, na ktorých založili svoje rozhodnutia, dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP a prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (R 24/2017); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

25. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu zamietol podľa § 448 CSP ako dovolanie, ktoré je síce prípustné, ale nie je dôvodné.

26. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.